

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW w sprawie utworzenia Ojcowskiego Parku Narodowego.

z dnia 14 stycznia 1956 r.

Dz.U. z 1956 nr 4 poz. 22 • Brzmienie od 11 lutego 1956 do 4 września 1997

Na podstawie [art. 14](#) ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. Tworzy się Ojcowski Park Narodowy, zwany dalej „Parkiem”, położony w powiecie olkuskim, w województwie krakowskim.

§ 2. W skład Parku wchodzi obszar o powierzchni około 1440 ha, którego granica ma przebieg następujący:

Od punktu zetknięcia się szosy Bronowice Małe – Ojców – Olkusz z granicą lasów państwowych, położonego pomiędzy 13 i 14 znakami kilometrowymi na szosie, granica Parku biegnie na północ wzdłuż granicy lasu państwowego do punktu zetknięcia się z szosą, następnie lewą krawędzią szosy do punktu powtórnego zetknięcia się z granicą lasu państwowego i dalej wzdłuż tej granicy (oddziały: 12, 11, 10, 8, 7 i 9) do zetknięcia się z krawędzią wierzchowiny na prawym zboczu Doliny Sąspowskiej. Od tego punktu granica biegnie wzdłuż tej krawędzi w górę doliny przecinając trzy wąwozy bez nazwy do punktu położonego naprzeciw bramy skalnej otwierającej wąwóz „do grotty – Koziarni”, następnie przecina prostopadłe Dolinę Sąspowską i przechodzi na przeciwległą krawędź na wschód od wspomnianej wyżej bramy skalnej i biegnie wzdłuż południowo-zachodniej granicy pasa skałek, przecina wspomniany wąwóz na północny zachód od Skały Sodłowej, przechodzi na lewostronną krawędź wąwozu i dalej biegnie wzdłuż granicy gruntów rolnych oraz lasu należącego do wsi Sąspów, przecina drogę z Woli Kalinowskiej do Doliny Sąspowskiej i wąwóz Słupiankę oraz dochodzi do punktu zetknięcia się jej z granicą lasu państwowego (oddział 6). Od tego punktu granica biegnie w kierunku północno-wschodnim i wschodnim wzdłuż granicy lasu państwowego (oddział 6) do punktu zetknięcia się jej z drogą prowadzącą z Woli Kalinowskiej do Ojcowa i dalej w kierunku południowym wzdłuż tej granicy do punktu zetknięcia się jej z drogą prowadzącą do Podzamcza, następnie wzdłuż południowo-zachodniej krawędzi tej drogi, stanowiącej granicę lasu państwowego i dalej stanowiącej granicę gruntów wsi Ojców do punktu zetknięcia się jej z granicą lasu państwowego (oddział 4d), dalej przecina wąwóz i drogę prowadzącą z Kolencina do Podzamcza, dochodzi do prawostronnej krawędzi doliny Prądnika, następnie biegnie wzdłuż krawędzi wierzchowiny przecinając wąwóz Węgielny Dół w odległości około 350 m od szosy Ojców – Olkusz oraz biegnie wzdłuż tej krawędzi aż do punktu zetknięcia się z południowo-zachodnią granicą lasu państwowego (oddział 6b w uroczysku Pieskowa Skała). Od tego punktu granica Parku biegnie wzdłuż południowo-zachodniej, północno-zachodniej i północnej granicy lasu państwowego (oddziały 6 i 5), przecina rzekę Prądnik i szosę Ojców – Olkusz, następnie biegnie wzdłuż granicy lasu państwowego uroczyska Pieskowa Skała do punktu zetknięcia się z granicą lasu byłego majątku Młynnik. Od tego punktu granica biegnie obejmując ten las aż do północnego wylotu Doliny Młynnickiej (Zachwytu), przecina dolinę i obejmując ją biegnie następnie wzdłuż krawędzi wierzchowiny aż do punktu zetknięcia się z granicą gruntów należących do probostwa rzymsko-katolickiego w Skale (Grodzisko) obejmując te grunty i

dochodząc do krawędzi wierzchowiny, biegnie dalej wzdłuż tej krawędzi i wzdłuż krawędzi wąwozu, którym przechodzi szosa do wsi Skała, przecina ten wąwóz prostopadle w odległości około 400 m od szosy Ojców – Olkusz, dochodzi do krawędzi wierzchowiny i dalej biegnie wzdłuż granicy oddzielającej las wsi Skała (uroczysko Przeczki) od gruntów rolnych należących do mieszkańców wsi Skała i biegnie wzdłuż tej granicy do punktu zetknięcia się z granicą lasu państwowego (oddział 121), następnie granicą tą i w przedłużeniu wzdłuż granicy oddzielającej las wsi Skała od gruntów rolnych należących do mieszkańców wsi Skała aż do punktu zetknięcia się jej z granicą lasu państwowego (oddział 1). Od tego punktu granica biegnie w kierunku południowym wzdłuż granicy lasu państwowego (oddziały 1, 2 i 3) do punktu zetknięcia się z granicą lasu i gruntów rolnych należących do mieszkańców wsi Smardzowice i dalej granicą oddzielającą grunty wsi Smardzowice i wsi Ojców, przecina Wąwóz Żydowski i biegnie do punktu zetknięcia się z granicą gruntów wsi Maszyce. Od tego punktu granica Parku biegnie wzdłuż granicy lasu i gruntów rolnych należących do mieszkańców wsi Maszyce aż poza bramę skalną utworzoną przez skały Łaskowiec i Bukową, przecina w poprzek dolinę Prądnika, przechodzi na jej prawostronną krawędź i od Skały Bukowej biegnie wzdłuż krawędzi wierzchowiny oddzielającej grunty rolne wsi Biały Kościół od lasów należących do mieszkańców wsi Prądnik Korzkiewski, przecina Wąwóz Skalski i dalej biegnie wzdłuż tej krawędzi aż do punktu zetknięcia się z granicą lasu państwowego (oddział 14), następnie biegnie wzdłuż tej granicy do wymienionego na początku punktu zetknięcia się z szosą Bronowice Małe – Ojców – Olkusz.

§ 3. 1. Na obszarze Parku określonym w § 2 wszelkie działania oraz wszelkie czynności gospodarcze, ich charakter, zakres i sposób wykonywania muszą być ściśle dostosowane do potrzeb i celów ochrony przyrody.

2. Ograniczenia wymienione w ust. 1 w stosunku do terenów zabudowanych i pozostających pod uprawą rolną, łąkową lub pastwiskową nie dotyczą czynności gospodarczych, których wykonywanie konieczne jest ze względu na racjonalne użytkowanie tych terenów. Od decyzji dyrektora Parku w sprawach uznania czynności za konieczne ze względu na użytkowanie terenu służy odwołanie do prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

3. Ograniczenia wymienione w ust. 1 nie dotyczą czynności związanych z prowadzeniem istniejącej na obszarze Parku fermy lisów i plantacji roślin przemysłowych w Kolencinie oraz czynności związanych z naprawą i konserwacją urządzeń energetycznych znajdujących się na terenie Parku.

§ 4. 1. Stosownie do celu ochrony poszczególne części obszaru Parku podlegają:

- 1) ochronie ścisłej (rezerwaty ścisłe),
- 2) ochronie częściowej (rezerwaty częściowe).

W skład rezerwatów nie wchodzi teren zabudowany lub pozostający pod uprawą rolną.

2. Ochrona ścisła zmierza do zachowania w stanie nienaruszonym całości przyrody, a w szczególności utrzymania naturalnego składu lasu, jego podszycia i runa oraz wszystkich elementów przyrody żywej należących do świata roślinnego i zwierzęcego, a także elementów przyrody nieożywionej.

3. Ochrona częściowa zmierza do przywrócenia przyrodzie stanu naturalnego przez stosowanie odpowiednich zabiegów pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych oraz przez usuwanie elementów obcych pierwotnemu składowi zespołów roślinnych i siedlisku bądź też do zachowania w określonym stanie niektórych elementów przyrody.

§ 5. 1. W lasach państwowych wchodzących w skład Parku powinno być prowadzone gospodarstwo rezerwatowe. W zależności od stanu lasów poszczególne ich partie podlegają ochronie ścisłej bądź ochronie częściowej.

2. Zasady gospodarstwa rezerwatowego obowiązują również przy wykonaniu nadzoru nad zagospodarowaniem lasów nie stanowiących własności Państwa z zachowaniem przepisów dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U. Nr 24, poz. 165).

3. Minister Leśnictwa określi zasady i tryb zatwierdzania planów gospodarstwa rezerwatowego dla lasów wchodzących w skład Parku.

§ 6. 1. Ochronie ścisłej podlegają następujące obszary lasów państwowych:

1) części oddziałów 1 – 6 i 9 – 14,

2) część oddziału A2 (część Góry Zamkowej),

3) wszystkie groty z wyjątkiem grot: Łokietka, Zbójeckiej i Ciemnej.

2. Pozostałe obszary wymienione w § 2 z wyjątkiem terenów zabudowanych lub pozostających pod uprawą rolną podlegają ochronie częściowej.

3. Dyrektor Parku na podstawie opinii Rady Parku i za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej oznaczy bliżej w terenie granice obszarów pozostających pod ochroną ścisłą.

§ 7. W miarę postępowania procesu unaturalnienia lasów wchodzących w skład rezerwatów częściowych oraz stosownie do innych potrzeb ochrony przyrody mogą być z nich na obszarach stanowiących własność Państwa tworzone przez Ministra Leśnictwa na wniosek Państwowej Rady Ochrony Przyrody, uzgodniony z prezydium wojewódzkiej rady narodowej, dalsze rezerваты ścisłe.

§ 8. 1. Obszar Parku wymieniony w § 2 podlega ochronie krajobrazu, która zmierza do zabezpieczenia i zachowania przyrodzonych wartości estetycznych i swoistych cech naturalnego krajobrazu.

2. Nieużytki i inne grunty znajdujące się na obszarze Parku, a nie nadające się do trwałej uprawy rolnej, powinny być zalesione zgodnie z zasadami zagospodarowania przestrzennego tych terenów.

§ 9. 1. W razie naruszenia stanu lasu przez klęskę żywiołową lub w razie niebezpieczeństwa pojawienia się szkodnika zagrażającego istnieniu lasu na terenach pozostających pod ochroną ścisłą powinny być zastosowane niezbędne zabiegi ochronne. Decyzję o rodzaju i rozmiarze tych zabiegów podejmuje Minister Leśnictwa na podstawie opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

2. Na obszarach pozostających pod ochroną ścisłą mogą być również wykonywane czynności uznane przez Ministra Leśnictwa na podstawie opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody za niezbędne w związku z udostępnieniem dla zwiedzania niektórych części tych obszarów.

§ 10. 1. Na obszarach pozostających pod ochroną częściową, stanowiących własność Państwa, nie mogą być wykonywane następujące czynności:

- 1) usuwanie drzew z wyjątkiem przypadków, kiedy podyktowane to jest potrzebami gospodarstwa rezerwatowego,
- 2) zbiór owoców roślin runa poza miejscami wyznaczonymi przez dyrektora Parku po zasięgnięciu opinii Rady Parku i za zgodą prezydium powiatowej rady narodowej,
- 3) zbiór owoców i nasion drzew oraz krzewów z wyjątkiem przypadków, kiedy potrzebne to jest dla celów gospodarstwa rezerwatowego,
- 4) zbiór roślin oraz ziół leczniczych,
- 5) zbiór ściółki leśnej oraz zbieranie mchu,
- 6) pozyskanie żywicy.

2. Ograniczenia wymienione w ust. 1 pkt 4 w odniesieniu do terenów pozostających pod uprawą łąkową stosuje się z uwzględnieniem przepisu § 3 ust. 2.

3. W przypadkach uzasadnionych wyjątkowymi okolicznościami dyrektor Parku może na podstawie opinii Rady Parku za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej zezwolić na dokonywanie czynności wymienionych w ust. 1 pkt 4, 5 i 6.

§ 11. 1. Na obszarze Parku określonym w § 2 zakazane jest:

- 1) zanieczyszczanie terenu,
- 2) polowanie, chwywanie i zabijanie dziko żyjących zwierząt,
- 3) niszczenie i uszkodzanie drzew oraz niszczenie innych roślin,
- 4) zanieczyszczanie wody,
- 5) dokonywanie zmiany biegu wody z wyjątkiem ujęcia wody dla celów zaopatrzenia w nią ludności, wznoszenie bez uzgodnienia z Radą Parku zastawek i zapór,
- 6) niszczenie gleby, uszkodzanie i wydobywanie skał i minerałów,
- 7) wydobywanie szutru i kamieni z łóżysk potoków,
- 8) niszczenie jaskiń, niszczenie, przenoszenie i wywożenie znajdujących się w nich szczątków zwierzęcych i minerałów oraz wydobywanie namulisk jaskiń,
- 9) zakłócanie ciszy oraz wzniesienie ognia,

- 10) pasanie zwierząt gospodarskich na terenach stanowiących własność Państwa,
- 11) wnoszenie bez uzgodnienia z Radą Parku wszelkich budowli, wchodzących zarówno w zakres budownictwa indywidualnego, jak i budownictwa do celów społecznych; w razie negatywnego stanowiska Rady Parku co do wnoszenia budynku mającego być własnością indywidualną zainteresowanemu przysługuje odwołanie do Ministra Leśnictwa; w razie niezgodności stanowisk Rady Parku i organów planowania co do wnoszenia budynków do celów społecznych rozstrzyga Minister Leśnictwa w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego,
- 12) budowanie nowych urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych oraz urządzeń leczniczych, których istnienie mogłoby być sprzeczne z celami Parku,
- 13) wnoszenie i prowadzenie zakładów przemysłowych,
- 14) obozowanie poza miejscami wyznaczonymi przez dyrektora Parku,
- 15) prowadzenie bez zgody dyrektora Parku zakładów handlowych lub handlu okrężnego,
- 16) używanie pojazdów mechanicznych i konnych poza drogami wyznaczonymi przez dyrektora Parku za zgodą prezydium powiatowej rady narodowej,
- 17) umieszczanie bez zezwolenia dyrektora Parku tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków,
- 18) wszelkie działania mogące zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz lub poszczególne jego elementy, jako to: potoki, źródła, wywierzyska, jaskinie, formy skalne itp.

2. Ograniczenia wymienione w ust. 1 pkt 1, 3, 9 i 10 stosuje się z uwzględnieniem przepisu § 3 ust. 2.

3. Przepis ust. 1 pkt 11 nie zwalnia od obowiązku uzgodnienia lokalizacji inwestycji oraz uzyskania zatwierdzenia projektów budowli.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 14, 15 i 16, dyrektor Parku wydaje po zasięgnięciu opinii Rady Parku.

§ 12. Plany zagospodarowania przestrzennego bądź założenia zagospodarowania przestrzennego terenów wchodzących w skład Parku powinny być uzgodnione z Radą Parku.

§ 13. 1. Dyrektor Parku może udzielać zezwoleń na dokonywanie na obszarze Parku:

- 1) drobnego zbioru i wnoszenia z terenu Parku owoców i nasion drzew i krzewów, zbioru roślin, ziół leczniczych i innych okazów przyrodniczych dla celów naukowych i doświadczalnych,
- 2) łowienia i zabijania pojedynczych okazów zwierząt i wnoszenia takich okazów z terenu Parku dla celów naukowych bądź w razie gdy zmniejszenie stanu liczebnego określonego gatunku zwierząt jest konieczne ze względu na realizację innych celów ochrony przyrody,

3) badań geologicznych, wydobywania drobnych skał i minerałów, przenoszenia lub wynoszenia szczątków zwierząt znajdujących się w jaskiniach i dokonywania innych czynności niezbędnych w związku z prowadzeniem prac naukowo-badawczych.

2. Udzielanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1, dotyczących badań naukowych nie powinno być sprzeczne z planem badań naukowych ustalonym przez Polską Akademię Nauk, a ponadto w odniesieniu do badań geologicznych powinno być również zgodne z planem ustalonym przez Centralny Urząd Geologii. Do czasu ustalenia tych planów zezwolenia te mogą być udzielane na podstawie opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

3. Udzielanie zezwoleń na dokonywanie czynności wymienionych w ust. 1 dla celów doświadczalnych i ochrony przyrody może się odbywać tylko na podstawie opinii Rady Parku.

4. W razie konieczności pozyskania większej liczby okazów lub materiałów dla celów, o których mowa w ust. 1, zezwolenia wydaje Minister Leśnictwa.

§ 14. 1. Ruch turystyczny na obszarze Parku może się odbywać tylko na drogach i ścieżkach wyznaczonych do tego ruchu i według zasad ustalonych przez dyrektora Parku po rozpatrzeniu wniosków organizacji turystycznych na podstawie opinii Rady Parku za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

2. Minister Leśnictwa w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do Spraw Turystyki może na wniosek Państwowej Rady Ochrony Przyrody uzgodniony z prezydium wojewódzkiej rady narodowej wyłączyć całkowicie niektóre obszary Parku z wykorzystania dla celów turystyki ze względu na ochronę fauny.

3. Wszelkie czynności związane z obsługą ruchu turystycznego mogą wykonywać tylko osoby upoważnione do tego przez dyrektora Parku lub stowarzyszenia, które działalność swoją w zakresie turystyki na tym obszarze uzgodniły z dyrektorem Parku.

4. Dyrektor Parku na podstawie opinii Rady Parku i za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej wyda szczegółowe przepisy dla zwiedzających.

5. Sportowy połów ryb może być dokonywany tylko za zezwoleniem dyrektora Parku.

§ 15. 1. Zarząd Parku sprawuje dyrektor Ojcowskiego Parku Narodowego, mianowany przez Ministra Leśnictwa.

2. Do zakresu działania dyrektora Parku należy w szczególności:

1) kierowanie całokształtem działalności administracji Parku,

2) zarządzanie majątkiem państwowym, wchodzącym w skład Parku,

3) zestawianie planów pracy i projektów preliminarzy budżetowych,

4) przedstawianie władzy przełożonej sprawozdań z działalności administracji Parku.

3. Dyrektor Parku ponosi odpowiedzialność za całokształt działalności administracji Parku oraz za majątek państwowy wchodzący w skład Parku.

4. Administracja Parku obowiązana jest rozwijać społeczną akcję ochrony przyrody przez młodzież, turystów itp.

§ 16. 1. Organem doradczym dyrektora Parku w zakresie zarządzania Parkiem jest Rada Ojcowskiego Parku Narodowego, powołana przez Ministra Leśnictwa, w której skład wchodzi przedstawiciele nauki, przedstawiciele zainteresowanych instytucji oraz przedstawiciele terenowych organów władzy państwowej.

2. Minister Leśnictwa określi zakres działania, skład i organizację Rady Parku.

§ 17. Dyrektor Parku upoważniony jest do wydawania na podstawie opinii Rady Parku i za zgodą prezydium wojewódzkiej rady narodowej szczegółowych zarządzeń w sprawach przeprowadzenia na terenie Parku ochrony ustanowionej rozporządzeniem.

§ 18. Upoważniony personel Parku ma prawo do nakładania i ściągania grzywien w drodze mandatów karnych na zasadach i w trybie przewidzianych w [ustawie](#) z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym (Dz. U. Nr 66, poz. 454).

§ 19. Organizację wewnętrzną administracji Parku określi regulamin wydany przez Ministra Leśnictwa w porozumieniu z Prezesem Państwowej Komisji Etatów.

§ 20. 1. Wydatki związane z działalnością administracji Parku pokrywane są z budżetu centralnego.

2. Minister Leśnictwa może w porozumieniu z Prezesem Państwowej Komisji Cen wprowadzić opłaty za wstęp do Parku i za korzystanie z jego urządzeń.

§ 21. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Leśnictwa.

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1956 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*